

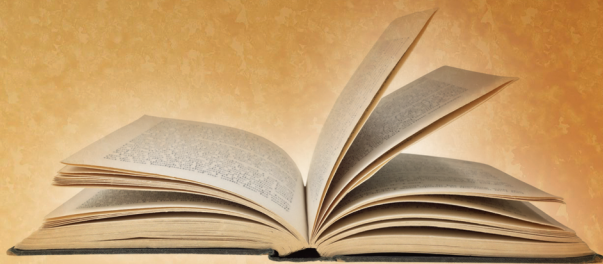
UNIVERSITATEA DIN ORADEA
CENTRUL DE STUDII INTERDISCIPLINARE

ACADEMIA
ROMÂNĂ

UNIVERSITATEA DE STAT DIN MOLDOVA
FACULTATEA DE ISTORIE ȘI FILOSOFIE

**CENTRUL DE
STUDII
INTERDISCIPLINARE
ORADEA – CHIȘINĂU
2011 – 2016**

CONFERINȚE

Universitatea din
Oradea Centrul de
Studii Interdisciplinare

Academia Română

Universitatea de Stat
din Moldova
Facultatea de Istorie
și Filosofie

**CENTRUL DE
S T U D I I
INTERDISCIPLINARE
ORADEA – CHIȘINĂU
2011 – 2016**

CONFERINȚE

Începând cu anul 2011 la Universitatea din Oradea funcționează Centrul de Studii Imperiale în cadrul Facultății de Istorie, Geografie și Relații Internaționale. Anul 2013 a marcat un pas important în evoluția instituțională a acestei structuri de cercetare fiind acceptată sub egida Academiei Române (Adresa nr. 734/7.03.2013, 168/7.03.2013), Centrul de Studii Interdisciplinare *Silviu Dragomir*. Centrul este constituit ca entitate academică, fără personalitate juridică, aflat sub patronajul științific al Centrului de Studii Transilvane din Cluj-Napoca, în cadrul Universității din Oradea. Cuprinde în structura sa cadre didactice universitare, doctori în științe umaniste, doctoranzi și masteranzi cu preocupări științifice în domeniile de activitate ale centrului.

Precizăm că în momentul de față Centrul de Studii Interdisciplinare beneficiază de un sediu funcțional dotat cu mobilier și aparatura tehnică adecvată, de o bibliotecă cu 1200 volume și publicații de specialitate din țară și străinătate. De asemenea, personalul didactic din partea Departamentului de Istorie asigură funcționarea în plan științific și administrativ a activităților cerute de un astfel de centru de cercetare.

Ca entitate istorico-geografică distinctă, regiunea Crișana, plasată din punct de vedere geografic între cursul superior al Tisei și cursul inferior al Mureșului, respectiv lanțul Carpaților Apuseni și Câmpia Tisei, este încă insuficient cercetată din punct de vedere istoric, demografic, etnografic, etnologic. Clujul universitar este orientat spre Transilvania istorică, iar Timișoara spre Banat. Trebuie să precizăm că cele trei importante centre universitare din estul Ungariei: Szeged, Debrecen și Nyregyhaza studiază cu interes istoria așa-zisului Partium, producând o literatură abundentă, inclusiv pentru străinătate, care nu găsește întotdeauna replica științifică a istoriografiei române.

După modelul unor mari universități din vestul și centrul Europei (Strassbourg – la limita interferenței culturale și demografice franco-germane, Bratislava – slovaco-maghiare, Miskolc – slovaco-maghiarorutene, Pécs – maghiaro-croato-slovacă, Lwow și Cracovia – polonezo-ucraineano-slovacă), Oradea se află la limita demografică și culturală

româno-maghiară, exact la mijlocul graniței maghiaro-române. În condițiile procesului de consolidare a Uniunii Europene, a globalizării, cercetările universitarilor ar putea accelera procese economice și realiza punți reale de legătură și colaborare în vederea creșterii standardului de viață al cetățenilor și asigurarea securității naționale și europene. Cercetarea istorică documentată și responsabilă își poate aduce o contribuție importantă în cultivarea multiculturalismului și bunei conviețuiri.

Centrul de Studii interdisciplinare Oradea-Chișinău studiază, ca într-o oglindă, destinul românilor din două provincii de extremă – Basarabia și Vestul românesc, aflate în ultimele secole sub presiunea și controlul unor mari imperii. Căile prin care românii din Est și Vest au reușit să reziste și să se afirme, împotriva proceselor de asimilare, exploatare economică și națională, de ștergere a identității, trebuie cunoscute și relevate tinerelor generații de astăzi, pentru a se evita în viitor asemenea situații.

Domeniile de activitate ale centrului sunt: Istorie; Demografie, Sociologie; Științe politice etc. În cei 4 ani de activitate, CSI a avut o strânsă colaborare cu instituții din țară (Centrul de Studii Transilvane din Cluj-Napoca) și străinătate (Universita degli Studi di Padova, Italia și Universitatea de Stat din Republica Moldova).

Rezultatele cercetării au constat în: 17 lucrări științifice în reviste de specialitate cotate ISI; 64 lucrări științifice publicate în reviste de specialitate fără cotație ISI; 133 lucrări științifice prezentate la conferințe internaționale cu comitet de program. Totodată, activitatea membrilor CSI poate fi cuantificată în cele peste peste 50 de cărți publicate la edituri din țară și străinătate.

În cei cinci ani de funcționare instituționalizată ai Centrului de Studii Interdisciplinare au fost organizate 32 manifestări științifice naționale și internaționale.

Printre cele mai vizibile și de impact în peisajul istoriografic românesc și internațional amintim conferințele organizate de directorul Centrului, prof. univ. dr. Sorin Șipoș, și de secretarul științific, prof univ dr. Gabriel Moisa.

Astfel, profesorul Sorin Şipoş a organizat, în calitate de inițiator principal, în colaborare cu Centrul de Studii Transilvane din Cluj-Napoca și Universitatea de Stat din Republica Moldova începând cu anul 2008, opt manifestări științifice, anume: Simpozionul internațional *Frontierele spațiului românesc în context european*, Oradea-Chișinău, 8-11 mai 2008; Seminarul științific internațional *Istoriografie și politică în estul și vestul spațiului românesc*, Chișinău, 12 septembrie, 2008; Simpozionul internațional *Politici imperiale în estul și vestul spațiului românesc*, Oradea, 10-13 iunie 2010; *Societatea românească între frontiere imperiale. Centru și periferie în istoria românilor*, Chișinău, 7-9 octombrie 2010; *Nazione, Autodeterminazione e Integrazione nell'Europa Centro-Meridionale*, martedi, 12 aprilie 2011 Università Ca' Foscari di Venezia ; *From Periphery to Center. The Image of Europe at the Eastern Border of Europe*, Oradea 4-8 iunie 2013; Sesiunea științifică internațională *The Image of Central Europe and of the European Union in the Narrations of Foreign Travellers*, 17-26 iulie, Oradea-Chișinău, 2014; Simpozionul științific internațional *Tradiție istorică și perspective europene*, Chișinău, 21-23 iulie 2014. Pe lângă specialiștii din cele două universități la aceste manifestări au participat cercetători și profesori universitari din Cluj-Napoca, Iași, București, Budapesta, Miskolt, Padova, Reims, Amiens, Nanterre etc. Conferințele au fost urmate la scurtă vreme de editarea volumelor conferințelor.

Credem că această perspectivă critică poate oferi interesante deschideri interpretative și pentru analiza imaginarului simbolic și politic al Puterii de-a lungul istoriei europene. În această direcție de cercetare interdisciplinară, Sorin Şipoş a organizat, în calitate de președinte al comitetului de organizare, șase manifestări științifice la care au participat colegi de la Universitatea din Padova, Departamentul de filologie romanică, iar mai apoi s-au asociat și Universitatea „Babeș-Bolyai“ din Cluj-Napoca, Universitatea de Stat din Moldova, Universitatea Ca'Foscari din Venezia. Conferințele reprezintă fără nicio îndoială abordări inedite asupra raporturilor dintre istorie și filologie, a noțiunii de document istoric, dar, în egală măsură, și abordări clasice privind conceptul de document, de națiune, dar și asupra statutului

istoriei ca disciplină și istoriografiei ca produs științific. Conferințele au fost: *Textus testis. Valore documentario e dimensioni letterarie del testo storico*, Padova, 17 novembre 2009 (președinții comitetului de organizare: Dan Octavian Cepraga și Sorin Șipoș); Simpozionul internațional *Istorie. Literatură. Politică*, Oradea, 4-7 noiembrie 2010 (președintele comitetului de organizare: Sorin Șipoș); *Istorie și Arheologie în Centrul Europei. Noi interpretări istoriografice*, Oradea, 4-8 mai 2011 (președintele comitetului de organizare: Florin Sfrengeu); *Nazione, Autodeterminazione e Integrazione nell'Europa Centro-Meridionale*, martedi, 12 aprile 2011 Università Ca' Foscari di Venezia; *The Historian's Workshop: Sources, Methods, Interpretations, the 5th Edition*, Oradea-Chișinău, 26-28 May 2011 (președintele comitetului de organizare: Sorin Șipoș); *Un'Idée d'Europa. Prospettive storiche e filologiche da est e da Ovest*, Padova, 10-11 noiembrie 2011 (președinșii comitetului de organizare: Dan Octavian Cepraga și Sorin Șipoș); *Statutul istoriei și al istoricilor în contemporaneitate*, Oradea-Băile Felix, 17-20 octombrie 2013 (președintele comitetului de organizare: Gabriel Moisa); Simpozionul internațional *Națiunea imaginată*, Deva, iunie, 2016 (președintele comitetului de organizare: Sorin Șipoș); Simpozionul internațional *Hermeneutica documentului medieval*, Oradea, 4-7 noiembrie 2015 (președintele comitetului de organizare: Sorin Șipoș).

La rândul său, profesorul Gabriel Moisa, a organizat la rândul său, în colaborare cu Universitatea de Stat din Republica Moldova și Universitatea din Szeged său mai multe manifestări științifice naționale și internaționale în calitate de inițiator principal. Între acestea amintim: *Statutul istoriei și al istoricilor în contemporaneitate*, Oradea-Băile Felix, 17-20 octombrie 2013, o conferință care a reunit specialiști din România, Ungaria, Bulgaria, Republica Moldova, Italia și în care s-au dezbătut probleme specifice domeniului din arealul românesc și central european. De asemenea, fidel preocupărilor referitoare la comunitățile românești istorice românești din imediata vecinătate, Gabriel Moisa a organizat, în colaborare cu prof. univ. dr. Mihai Drecin, Sesiunea internațională *Contribuția Maramureșului istoric la Istoria Românilor*,

Oradea, 25-27 octombrie 2013, unde au fost abordate din diverse unghiuri relațiile dintre românii din Maramureșul istoric și cei din România. Marcarea celor 900 de ani de atestare istorică a orașului Oradea a fost marcată de un Simpozion internațional „Oradea-900 de ani de devenire istorică”, organizat la Oradea în perioada 10-11 octombrie 2013.

De asemenea, Gabriel Moisa a organizat o serie de conferințe naționale, atât ca organizator principal cât și ca membru în comitetele de organizare. Pomenim aici pe câteva dintre cele din ultimii ani: „Învățăământul superior pe teritoriul României (sec. Al XVI-lea-începutul secolului al XXI-lea)”, Oradea, 20-21 mai 2010, *Congresul Național de Istorie a Presei*, organizat la Oradea în 24-25 aprilie 2015.

Anul 2016 a marcat implicarea prof. univ. dr. Gabriel Moisa în mai multe conferințe științifice, naționale și internaționale. Între cele internaționale pomenim *Conferința internațională Mass-Media în post comunism. Moștenire, evoluție, tendințe*, Oradea-Gyula (Ungaria), 14-15 octombrie 2016. Profesorul Gabriel Moisa a fost liantul relației dintre universitarii orădeni și cei din comunitatea științifică din Ungaria. Nu în ultimul rând subliniem implicarea în buna organizare a *Simpozionului internațional Muncă, bani, bănci, cultură și politică (sec. XVIII-2016)*, manifestare ajunsă la cea de-a XIII-a ediție, care a avut loc la Oradea în perioada 21-23 octombrie 2016.

În urma conferințelor au fost publicate numeroase volume în limba română sau în limbi de circulație internațională. Într-o trecere selectivă în revistă amintim volumule Dan Căpraga, Sorin Șipoș, *Textus testis. Valore documentario e dimensioni letterarie del testo storico*, Editura Universității din Oradea, Oradea-Padova, 2010, 239 p.; *History and Archaeology in Central Europe. New Historiographical Interpretations*, coordonatori Florin Sfrengu, Éva Gyulai, Sorin Șipoș, Delia Radu, Editura Universității din Oradea, Oradea, 2011, 203p.; Sorin Șipoș, Dan Octavian Căpraga, Ioan Aurel Pop, *Textus Testis. Documentary Value and Literary Dimension of the Historical Text*, Romanian Academy. Centre for Transilvanyan Studies, Cluj, 2011, 281p.; *The Historian's Atelier: Sources, Methods, Interpretations*, coordonatori Sorin Șipoș, Gabriel Moisa, Florin Sfrengu, Mircea Brie, Ion Gumenâi,

Academia Română, Centrul de Studii Transilvane, Cluj-Napoca, 2012, 280p.; *Statutul istoriei și al istoricilor în contemporaneitate*, coordonatori Gabriel Moisa, Sorin Șipoș, Igor Șarov, Editura Mega, Cluj-Napoca, 2013, 439p.; *Categorie europăe. Rappresentazioni storiche e letterarie del "Politico"*, *Transylvanian Review*, Vol. XXIII, Supplement No. 1, coordonatori Sorin Șipoș, Federico Donatiello, Dan Octavian Ceperaga, Aurel Chiriac, Romanian Academy, Center for Transylvanian Studies, Cluj-Napoca, 2014, 319p. s-au bucurat de o bună primire în lumea științifică.

Toate acestea mărturisesc un efort științific de apreciat și, ceea ce este mai important, unul constant în direcția cunoașterii trecutului acestei părți de țară aflată în perimetrul unor frontiere culturale unde istoria și istoriografia românească trebuie să-și facă simțită prezența în continuare.

În acest context se poate spune fără tăgadă că la Oradea se justifică pe deplin existența Centrului de Studii Interdisciplinare „Silviu Dragomir” la frontierele vestice ale românității. Afirmarea propriei identități în spațiul frontierei este un demers care trebuie urmărit în permanență, iar pentru asta este nevoie de un efort comun, atât de la nivel central cât și local, astfel încât într-o perspectivă previzibilă sau nu amprenta românească să fie prezentă pe mai departe.

Sorin Șipoș
Ion Gumenâi
Igor Șarov
Dan Octavian Ceperaga
Gabriel Moisa

**CONFERINȚELE
ORGANIZATE DE**

**CENTRUL DE
S T U D I I
INTERDISCIPLINARE
ORADEA – CHIȘINĂU
2011 – 2016**

O ISTORIE ÎN IMAGINI

Chișinău, Republica Moldova
7-10 octombrie 2010

Conferința internațională
Societatea românească între frontiere imperiale

Padova,
4-7 noiembrie 2010

Simpozionul internațional
Istorie, literatură politică

Oradea
19 ianuarie 2012

Conferința
Memoria versus istorie în Republica Moldova
susținută de Igor Șarov

Oradea
17 mai 2012

Conferința
Istoriografia română sub totalitarism.
Evoluții generale și amintiri personale,
susținută de Academician Șerban Papacostea

Oradea
5 iunie 2012

**Conferința *Nostalgia imperiala a Europei moderne* susținută de
prof. univ. dr. Mihai Răzvan Ungureanu**

Oradea-Padova
7-10 noiembrie 2012

Conferința Internațională
Putere și imaginar politic în Europa

Oradea
6 decembrie 2012

Conferința
Silviu Dragomir - jumătate de secol de posteritate
susținută de Acad. Prof. univ. dr. Ioan Aurel Pop

Oradea
27 martie 2013

Conferința
95 de ani de la unirea Basarabiei
susținută de Acad. Ioan Aurel Pop și conf. univ. dr. Igor Șarov

Oradea
5-7 iunie 2013

Simpozionul international
From periphery to center.
The image of Europe at the eastern border of Europe

Oradea-Băile Felix
17-20 octombrie 2013

Conferința Internațională
Statutul istoriei și al istoricilor în contemporaneitate

Oradea
25-27 octombrie 2013

Conferința Internațională
Contribuția Maramureșului istoric la istoria românilor

Oradea
27 martie 2014

Conferința
96 de ani de la Unirea Basarabiei cu România

Chișinău
21-23 iulie 2014

Simpozion internațional
Tradiție istorică și perspective europene

Oradea,
17-26 iulie 2014

Școala de vară
*The Image of the travellers and the European Union
in the narrations of foreign travellers*

Oradea
20-21 noiembrie 2014

Conferința
50 de ani de la începutul învățământului istoric la Oradea

Oradea,
24 ianuarie 2015

Conferința
24 ianuarie – Unirea principatelor Române

ASOCIAȚIA PRO ROMÂNIA EUROPEANĂ
UNIVERSITATEA DIN ORADEA - DEPARTAMENTUL DE ISTORIE
FACULTATEA DE ARTE VIZUALE
ASOCIAȚIA GHIDURILOR ȘCOLARE A STUDENȚILOR ÎN ISTORIE
ASOCIAȚIA STUDENȚILOR ȘI ELEVILOR BASARABENI

organizează

PROGRAMUL
DEDICAT
ZILEI DE
24
IANUARIE
UNIREA PRINCIPATELOR ROMÂNE

vineri, 23 01 2015, ora 11, Sala de Conferințe a Bibliotecii Universității

Vor vorbi despre eveniment:

lect. univ. dr. Rada Românașu, 24 ianuarie 1859 – primul test reușit al democrației românești
prof. univ. dr. (gen. r.) Lazăr Cârjan, Modernizarea legislației sub domnia lui Alex. Ioan Cuza
prof. univ. dr. Mihail Drechin, Consecințele în plan economic a Unirii Principatelor
conf. univ. dr. Gabriel Moșca, Reflecția în istoriografie a Unirii Principatelor
student Marianus Diaconu, Importanța educației în consolidarea Principatelor Române
student Ion Băndălaș, 1859 – moment important pentru românii basarabeni

Manifestarea se va încheia cu un scurt program muzical dedicat momentului,
susținut de Facultatea de Arte Vizuale

Oradea
4-7 noiembrie 2015

Conferința internațională
Hermeneutica documentului medieval.
Concepte, sensuri, interpretări

Deva
6-18 iunie 2016

Simpozion internațional
Națiunea imaginată. Concepte și etape în construirea identităților naționale europene

Chişinău
3-5 noiembrie 2016

Conferinţa Internaţională
Raporturi identitare în spaţiul românesc din perspectivă istorică.
Şcoli şi interpretări

